

Šárka Bérová¹

Nová vizuální identita ČD Cargo

Klíčová slova: *vizuální identita, grafický manuál, logo, implementace, corporate identity*

1. Úvod

České dráhy, a. s., největší český železniční dopravce vlastněný státem, který patří mezi 5 největších železničních dopravců členských zemí v rámci Evropské unie, procházejí od roku 2005 důslednou postupnou transformací.

V prosinci roku 2007 došlo k nejdůležitějšímu kroku tohoto procesu, k vyčlenění nákladní železniční dopravy a vzniku nové obchodní akciové společnosti ČD Cargo.

Vyčlenění nákladní železniční dopravy vyplynulo z nového legislativního a technologického vývoje na trhu nákladní železniční dopravy v Evropské unii a jejím okolí.

Se vznikem nové společnosti ČD Cargo, a.s. (dále jen ČD Cargo) vznikla také potřeba nové značky a nové vizuální identity. V polovině roku 2006 bylo vyhlášeno výběrové řízení. Vítězem se stalo grafické studio Najbrt. Zároveň bylo pro potřeby nového vizuálního stylu vytvořeno firemní písmo ČD Fedra v dílně Petra Biláka, které je určeno přímo pro potřeby ČD Cargo.

2. Nová vizuální identita

2.1. Základní prvky vizuální identity

Každý vizuální styl je vytvářen pomocí čtyř základních prvků: značky (což je grafická podoba názvu společnosti), firemního písma, firemních barev a doplňkových vizuálních prvků. Pro ČD Cargo jsou tyto prvky včetně způsobu jejich použití přesně definovány a znázorněny v novém grafickém manuálu.

Základem značky je grafický symbol - stylizované litery ČD, které jsou kompaktně semknuty do obdélníkového tvaru a vyjadřují tak předmět obchodní činnosti (graficky lze v tomto symbolu spatřit náklad či vagón). Tento grafický symbol je doplněn názvem Cargo (typografická část), který je vysázen písmem ČD Fedra.

---

¹ Šárka Bérová, nar. 1965, pracuje ve společnosti ČD Cargo jako správce Corporate Identity

Logo společnosti ČD Cargo v základní barevné verzi, ze které se odvíjejí veškeré aplikace

Firemní písmo společnosti ČD Cargo

Základním písmem společnosti ČD Cargo je ČD Fedra. Písmo bylo navrženo typografem Peterem Biľakem výlučně pro potřeby naší společnosti. Vyznačuje se snadnou čitelností, dynamikou a nadčasovým charakterem. Základní písmo společnosti je přednostně používáno vždy při vytváření prezentačních a komunikačních materiálů (inzerátů, letáků, brožur, plakátů apod.). Pouze u aplikací, kde se z objektivních důvodů pracuje s doplňkovými písmi, tomu tak není.

Doplňkovým písmem společnosti ČD Cargo je Times New Roman, které je určeno pro běžnou práci na PC.

Druhým doplňkovým písmem společnosti ČD Cargo je Arial a používá se u elektronických aplikací, jako jsou například texty elektronické zprávy nebo www stránky.

Ukázka základního písma ČD Fedra

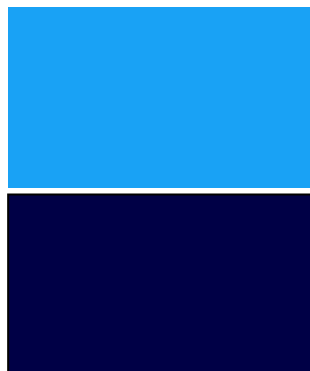
abcdefghijklmnopqrstuvwxy
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
123456789.:;('!?)

písmo ČD Fedra Book

abcdefghijklmnopqrstuvwxy
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
123456789.:;('!?)

písmo ČD Fedra MédiumItalic

Firemní barvy společnosti

Světle modrá – ekvivalent Pantone® Process Cyan C

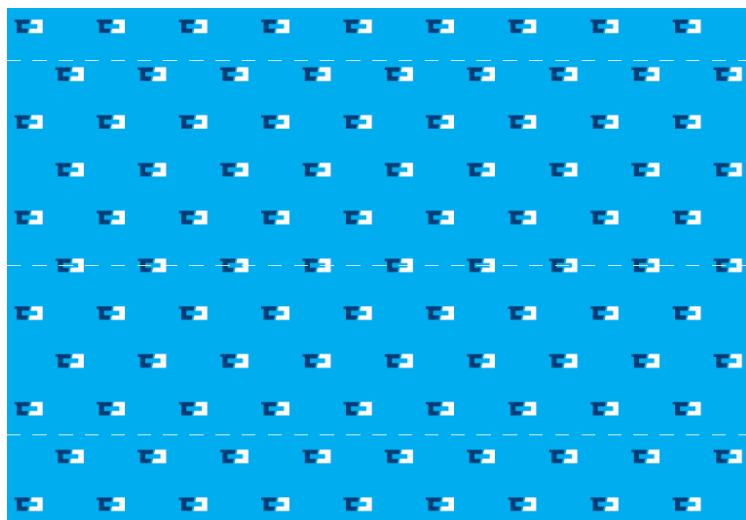
Tmavě modrá – ekvivalent Pantone® 281 C

K těmto dvěma základním barvám patří barvy doplňkové, v případě společnosti ČD Cargo jsou to barvy stříbrná, grafitová šedá, stříbrošedá a světle šedá.

2.1.1. Doplňkové prvky společnosti ČD Cargo:

Geometrické zmnožení značky nebo její části – dvou stylizovaných liter ČD, na doporučených podkladových plochách světle modré, bílé a stříbrné. Tento doplňkový prvek lze využít v omezené míře a řídí se přesnými grafickými pravidly.

Ukázka doplňkového prvku - Geometrické zmnožení značky

Dalším doplňkovým prvkem jsou jednobarevné plochy světle modrá, bílá a stříbrná.

Tyto doplňkové prvky můžeme využít při široké škále aplikací např. na užitkové vozy, na tiskové materiály, firemní vlajky, prostorovou vizualizaci vnějšího a vnitřního informačního systému.

Třetím doplňkovým prvkem je tzv. „Šikmý pruh“ – který vzniká grafickým zjednodušením stylizovaných liter ČD. Ten je tvořen třemi subjekty. Podkladovou plochou s gradientem ve vertikální rovině mezi ČD Cargo tmavě a světle modrou barvou a dvěma obdélníky s jednou stranou zešikmenou o 10°. Tyto obdélníky jsou k sobě vzájemně otočeny o 180° a jsou vždy v daném formátu umístěny tak, aby mezi svými zešikmenými stranami zachovávaly poměrnou mezeru. Obdélník vlevo má vždy tmavě modrou barvu a obdélník vpravo vždy světle modrou.

Ukázka aplikace doplňkového prvku – Šikmý pruh

Podoba nového vizuálního stylu plně podporuje komunikaci klíčových hodnot společnosti a není náhodná:

- grafický symbol a silné tahy ve značce vyjadřují sílu a stabilitu společnosti
- tmavě modrá barva vyjadřuje zkušenost a tradici
- světle modrá barva symbolizuje dynamičnost a moderní společnost
- profesionalita a kvalita je navozena vzdušností a čistotou vizuálního stylu

2.2. Grafický manuál společnosti

Grafický manuál je soubor pravidel a návodem pro společnost, jak postupovat při vytváření jednotného vizuálního stylu. Manuál nikdy plně nevyčerpává všechny možnosti použití vizuálního stylu, ale při jeho další aplikaci je vždy nutné se řídit typografickými pravidly a zároveň dbát na estetickou formu.

2.3. Zavedení nového vizuálního stylu neboli rebranding

Jednotný vizuální styl se v posledních letech stal jedním z nejdůležitějších komunikačních nástrojů společnosti ve vztahu k veřejnosti. Kvalitně zpracovaný a zavedený vizuální styl plně podporuje image společnosti. Zvyšuje povědomí široké veřejnosti o existenci společnosti a v neposlední řadě posiluje dojem o její stabilitě, solidnosti a důvěryhodnosti.

Při tvorbě a zavádění jednotlivých aplikací je nutné v maximální míře dodržovat postupy předepsané v grafickém manuálu.

V současné době uplynul rok a půl od začátku zavádění nové modro-modré tváře ve společnosti ČD Cargo. Při přípravě zavádění nového vizuálního stylu bylo důležité zvolit priority zavádění vizuálního stylu společnosti, zvážit veškeré ekonomické, obchodní a provozní důsledky vizuální přeměny společnosti.

2.3.1. Postupná přeměna

Na počátku všeho bylo zvolení varianty implementace jednotného vizuálního stylu. Bylo nutné vybrat ze dvou variant.

První variantou je tzv. „Náhlá změna“, kdy dochází k přeměně vizuálního stylu a značky ze dne na den (tzv. den D – přesné stanovení datumu zavedení nového Corporate design). Základní nevýhodou tohoto řešení jsou však velké finanční náklady a ztráty, kdy veškeré dokumenty, materiály, které jsou označeny původním vizuálním stylem, ztrácejí přes noc svou hodnotu. Druhou možností je „Postupná změna“, kdy je vizuální přeměna společnosti rozvržena do několika etap, její předností je minimalizace finančních nákladů a rozložení zavádění nové vizuální identity do několika etap.

Společnost ČD Cargo zvolila „Postupnou změnu“.

Po tomto zásadním rozhodnutí vedení společnosti bylo nutné vytvořit pro zavedení nového vizuálního stylu implementační plán a stanovit priority. Společnost musela určit, které důležité dokumenty, merkantilní tiskoviny, prostorové aplikace a další prvky bude nutno připravit ke „dni D“, tedy vzniku společnosti ČD Cargo, co bude provedeno v první etapě, co bude nutné řešit v dalších krocích vizuální přeměny. Na jeho tvorbě se podílela spolu se společností ČD Cargo agentura Ogilvy CID, s. r. o., pod vedením Ing. Michala Richtra a Ing. Radky Lahodné.

V tomto implementačním plánu bylo přesně stanoveno, které důležité dokumenty, merkantilní tiskoviny, prezentační tištěné materiály, mediální aplikace a prostorové aplikace značky budou vyrobeny v první etapě zavedení nové vizuální identity a současně byly v plánu přesně stanoveny finanční náklady a počty jednotlivých aplikací.

Ukázka některých aplikací při vzniku společnosti a zavedení nové vizuální podoby

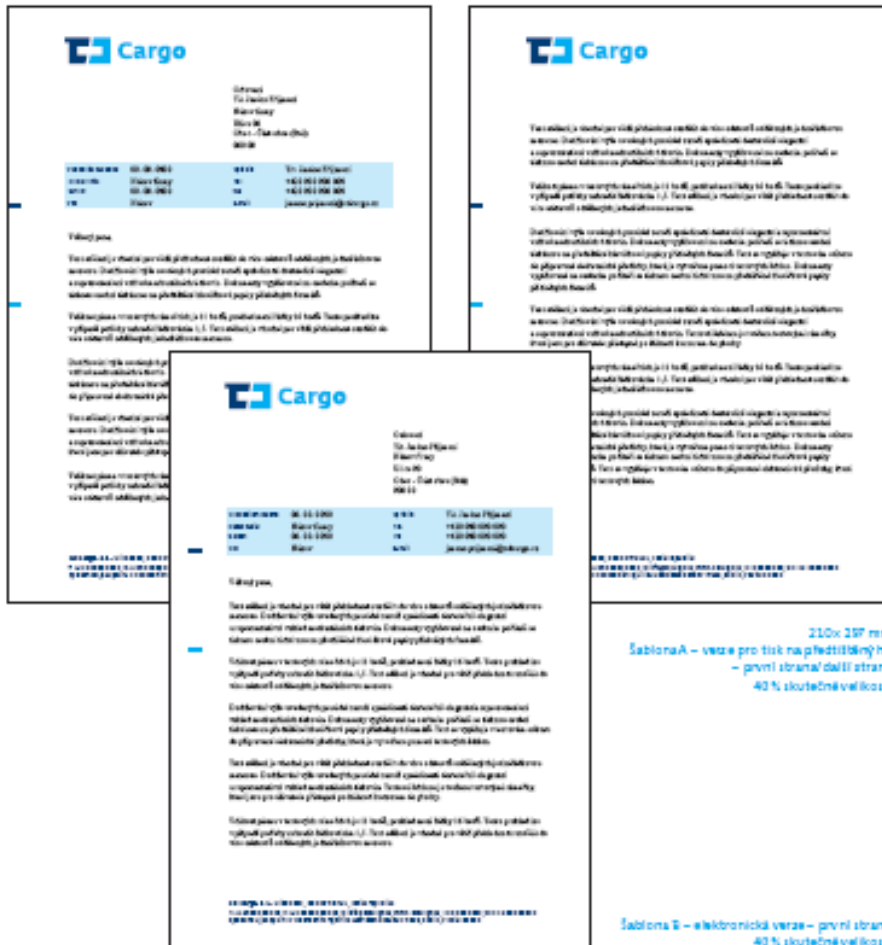
Administrativní dopis společnosti ČD Cargo

Administrativní dopis společnosti ČD Cargo, slouží pro běžnou korespondenci.

Existují dvě varianty elektronických šablon

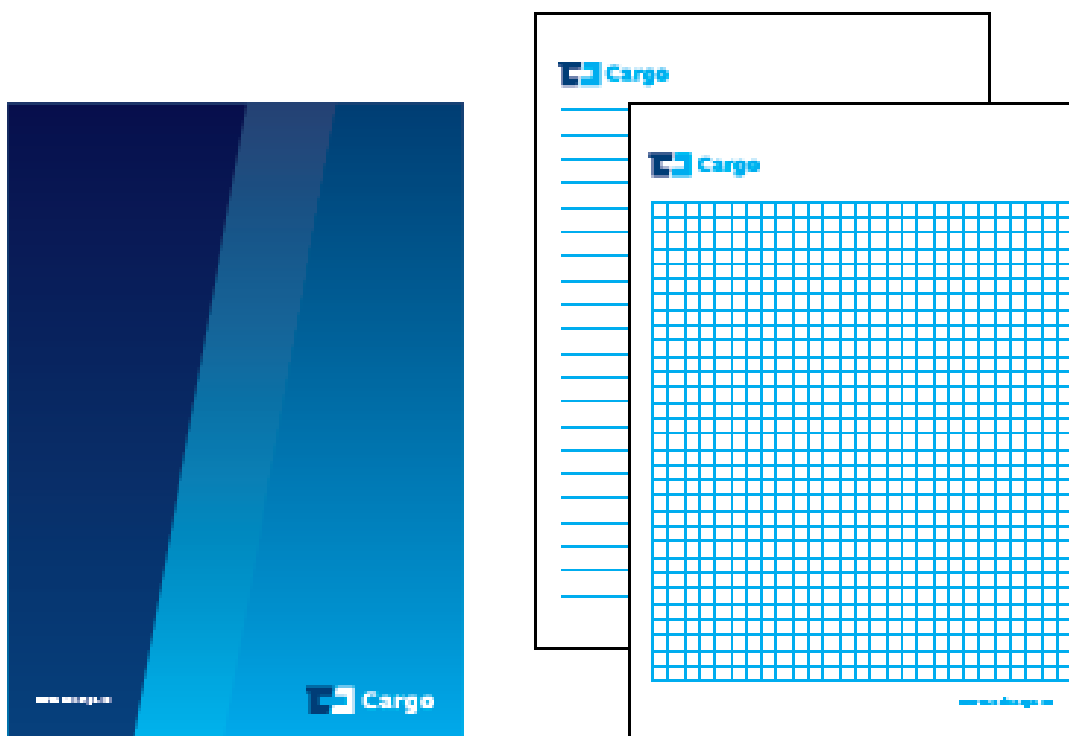
- A) pro tisk na kancelářské tiskárně na předtištěný hlavičkový papír, formátu A4 (kde jsou předtištěny tyto údaje: značka loga v barevném pozitivním provedení a obdélníčky na levé straně jako pomůcka pro skládání).
- B) Pro tisk na kancelářské tiskárně na čistý bílý papír formátu A4, nebo posílání elektronickou poštou, jako příloha e-mailové zprávy.

Veškeré kontaktní údaje v zápatí, názvy jednotlivých kolonek jsou vysázené základním písmem ČD Fedra Bold a Book a součástí připravené elektronické šablony. Adresa příjemce a text dopisu se vyplňují v textovém editoru doplňkovým písmem Times New Roman.

Poznámkový blok velikost A5

Obálka bloku je potištěna doplňkovým prvkem vizuálního stylu „Šikmý pruh“, v zápatí je uvedena webová adresa společnosti a značka v barevném negativním provedení. Jednotlivé listy jsou potištěny linkovaným nebo čtverečkovým rastrovým provedením v barvě ČD Cargo světle modré pro snazší psaní. Na jednotlivých listech je v záhlaví v levé části umístěna značka společnosti ČD Cargo v barevném pozitivním řešení a v zápatí na pravé straně jsou uvedeny webové stránky společnosti.

Tiskopis – Kolonkový formulář

Existuje několik typů formulářů. Formuláře mohou být buď předtiskněné a následně se vyplňují ručně, nebo elektronické, které se tisknou na kancelářské tiskárně na čistý bílý papír formátu A4 nebo se posílají jako příloha e-mailové zprávy. Značka společnosti ČD Cargo je vždy umístěna na formuláři v záhlaví na levé straně, název typu formuláře je vždy umístěn v záhlaví na pravé straně.

Název formuláře, neměnné kontaktní údaje společnosti a názvy kolonek jsou vysázeny základním písmem společnosti ČD Fedra a jsou neměnnou součástí připravené elektronické šablony nebo tiskopisu.

Ostatní text formuláře se v elektronické podobě vyplňuje doplňkovým písmem společnosti Times New Roman.

Jednotlivé kolonky jsou vytvořeny doplňkovým rastrem v barvě ČD Cargo světle modré.

Číslo vozu										Rady		
Předmět	Počet	Změna	Poznámka		Razítko, podpis							
Zrcadlo, umývárny a WC												
Zrcadlo oddílové, chodbové												
Koberce												
Koše na odpady												
Hasicí přístroj												
Rohože												
Povlaky opěrek hlav												
Sedadlové podušky												
Povlak lehátek (lůžek)												
Zebřík												
Zidle												
Varič												
PB – bomba												
Kniha vozu – vzor X												

Mediaální aplikace CD nosič a karta pro vkládání do průhledného obalu.

Nosič je potištěný ČD Cargo světle modrou barvou, logem společnosti v barevném negativním provedení, zkratkou CD a linkou pro popis CD v bílé barvě. Součástí prezentačního CD je také oboustranně potištěná karta pro vkládání do běžné plastové krabičky nebo průhledné obálky. Karta je z jedné strany bílá s předtištěnými světle modrými linkami a z druhé strany podkladovou barvou ČD Cargo světle modrou a na které je aplikována značka ČD Cargo v barevném negativním provedení.

Vnitřní a vnější informační systém:

Jako součást první etapy implementačního plánu byla nastavena a zpuštěna příprava nového barevného řešení lokomotiv a vagónů společnosti ČD Cargo. Tato část implementačního plánu byla a je finančně i realizačně nejnáročnější. V první řadě bylo nutné rozhodnutí vedení společnosti, jakou formou bude nová vizuální identita na lokomotivy a vozy aplikována a jaké budou uvolněny finanční prostředky.

Společnost ČD Cargo opět upřednostnila ekonomické hledisko celého procesu a zvolila variantu postupného, tedy finančně úsporného řešení. Tato varianta představuje zavedení nové modro-modré tváře, v rámci generálních oprav lokomotiv a vozů, což v praxi znamená, že součástí investičních nákladů na generální opravu kolejového vozidla je i nový nátěr a ten je již aplikován v nových barvách společnosti.

Při realizaci této části implementačního plánu je vždy velmi důležitá spolupráce a komunikace s jednotlivými útvary společnosti, které mají na starost opravu a provoz kolejových vozidel. U každé řady lokomotiv a vozů bylo nutné určit umístění, barevnost a velikost naší nové značky (loga), v případě lokomotiv i barevné řešení, které vychází z nového vizuálního stylu a zároveň z podmínek provozu, což s sebou přinášelo nemalá úskalí a vyžadovalo úzkou spolupráci všech zainteresovaných pracovníků. V současné době lze konstatovat, že během období první etapy zavedení nového vizuálního stylu společnosti byl zpracován ucelený grafický manuál kolejových vozidel ČD Cargo, novou podobu získalo 67 lokomotiv a logo na vozy bylo aplikováno v 1500 případech.

Završení této části přeměny vizuální identity společnosti kolejových vozidel je dlouhodobý proces. Výhodou tohoto způsobu realizace jsou nízké finanční náklady, což se nyní s časovým odstupem jeví jako správná volba. Tyto částečné výsledky jsou již nyní chápány zaměstnanci, odbornou i laickou veřejností pozitivně. Ukázka aplikace nového vizuálního stylu na kolejová vozidla:

Lokomotiva řady 742

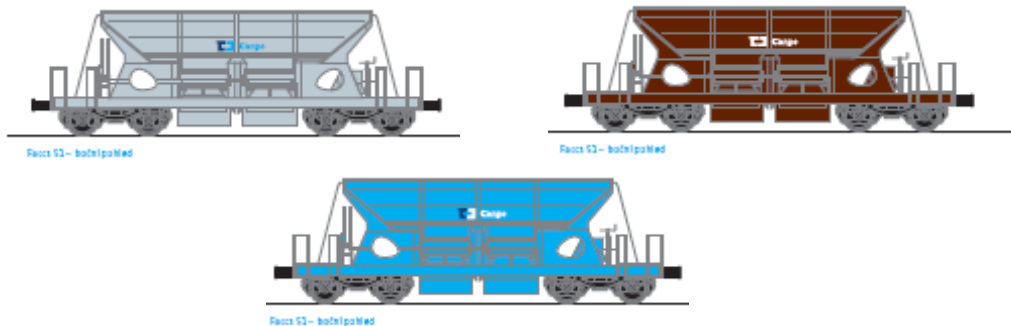
Lokomotiva řady 163

Řada 163 – boční pohled

Řada 163 – čelní pohled

Vůz řady Faccs 51

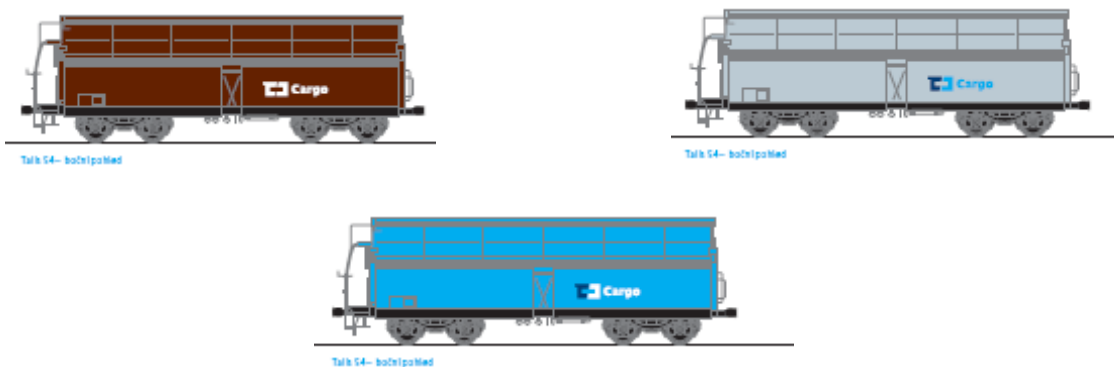

Řada 51 – boční pohled

Řada 51 – boční pohled

Řada 51 – boční pohled

Vůz řady Tals 54

Řada 54 – boční pohled

Řada 54 – boční pohled

Řada 54 – boční pohled

2.4. Závěr

V současné době byla završena první etapa implementačního plánu nové vizuální identity a společnost plynule přechází do druhé etapy, ve které mezi hlavní priority patří nadále aplikace nového vizuálního stylu na kolejová vozidla, finalizace zavedení nového vnějšího a vnitřního informačního systému v rámci celé společnosti ČD Cargo a neustálý dohled nad dodržováním nastavených pravidel nové Corporate Identity ve společnosti ČD Cargo.

Slovníček pojmů:

Vizuální identita	vnímání jednotného grafického stylu společnosti
Grafický manuál	soubor pravidel pro společnost, jak postupovat při zavádění jednotného vizuálního stylu
Logo	značka, grafický symbol vycházející z názvu společnosti
Implementace	odborný výraz pro poslední etapu projektu realizace nového vizuálního stylu
Corporate Identita	anglický výraz pro firemní styl. Je souborem všech poznatků, které jsou o společnosti veřejně dostupné a tvoří jednotný a pečlivě vyvážený systém, který efektivně sděluje to, jak každá firma vypadá, co chce o sobě říci a jak se chová a chce chovat ke svým zákazníkům i zaměstnancům.

Literatura:

- [1] Manuál jednotného vizuálního stylu ČD Cargo
Autoři: Studio Najbrt, Ogilvy CID, s. r. o., ČD Cargo, a. s.
- [2] CI.CZ 1990-2007, Firemní styl v České republice.
Autoři Michal Richtr, Alan Záruba